

Torre del Portalet

Bagà

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Nucli històric. C/ Sobirà, 10
Emplaçament Al carrer Sobirà nº 10, cantonada c/ Portalet.

Coordenades:

Latitud: 42.25312
Longitud: 1.8615
UTM Est (X): 406086
UTM Nord (Y): 4678508

Classificació

Número de fitxa 08016-25
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Medieval
Segle XIV
Any 1335
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Nivell protecció a les NNSS de Bagà any 1983: sense especificar.
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIN
Europea – Atributs National Monument Record – Defensa
inspire:
Observacions protecció: BIC R-I-51-5194, llei 16/1985 06 25 BOE(muralles)
Data aprovació: dv., 22/04/1949 - 12:00
Accés Restringit
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 47303DG0768N
Fitxes associades:

[Muralles](#)

Descripció

Torre de planta quadrada de la que es conserva la planta baixa tot i que molt modificada. Es troba a l'entrada del carrer Portalet al carrer Sobirà, adaptada al pendent d'aquest darrer carrer. Té els murs de la planta baixa inclinats, igual que els de la torre Subirana, i un contrafort a la cantonada amb el carrer Portalet que accentua el seu caràcter fortificat. S'han afegit dos pisos superiors seguint l'estructura de base de la torre. L'accés s'efectua per la porta que dona al carrer Sobirà i que permet l'accés a una habitació de planta quadrada que s'utilitza de magatzem. L'obra és de pedra de diferents mides, amb les cantoneres més ben treballades, i actualment arrebossada de forma desigual.

Observacions:

Cada portal tenia una sola torre, mai es parla de dues. Entre 1342 i 1394 es treballa en la construcció de les torres. El 1358 trobem les torres de Brocà, Bestorre, Cerdana, Conilleres, Enveig, espasén, Fonoll, Gandesa, Jossana, Malanyeu, Bernat Mercer, Oliver Saig, Pere de l'Olm, Sobirana i Vilella (VILADÉS, 1996). Tot i que surten anomenades tantes torres es creu que tan sols hi haurien set i que agafarien diferents noms: Portella, Malanyeu, Gandesa, Sobirana, Santa Maria, Portalet, Vilella, concentrades als murs de tramuntana i llevant. Al segle XIV sembla que totes les torres eren quadrades ja que en ser fetes amb tàpia no podien ser rodones. Encara resten les bases de la torre Sobirana, del Portalet i la de l'Homenatge. Les torres circulars, la Portella i la Vilella, pertanyen a reformes fetes al segle XV i XVI. Els sistema constructiu era similar al dels murs: la part inferior fins al primer pis era de pedra i la superior amb tàpia amb una alçada d'uns vuit o nou metres. A partir de la meitat el mur s'aprimava. És possible que la porta d'entrada no fos arran de terra, sinó al primer pis, accedint amb una escala de fusta. El nombre de pisos depenia de la seva alçada. Els sostres estaven formats per una jàssera central, bigues i un empostissat. Hi havia espitlleres estretes i verticals per permetre la visibilitat cap a l'exterior, generalment dirigides al portal. La coberta a una vessant amb orientació nord-sud, formada per bigues, una xarxa de boix, un gruix de terra i la fulla igual que els murs. Mapa del nucli antic de Bagà. Diputació de Barcelona, servei cartogràfic. Escala 1:1000.

Història

L'any 1233 Galceran III de Pinós i la seva muller Esclarmonda, atorguen la carta de franqueses a la vila de Bagà que permet la construcció de la vila al peu del castell dels barons. La construcció de les muralles s'inicià a partir del 1234 i segons Mn. Serra Vilaró ja estaven construïdes al 1294 (SERRA VILARÓ, 1930) i aquestes aprofitarien els murs de les cases. Tenim documentades diferents obres de reconstrucció i ampliació de les muralles i les torres durant el segle XIV. Aquesta torre, coneguda com torre del Portalet o de Fonoll, denominació amb la que es coneixia en documentació del 1335, i que flanquejava el portal del mateix nom pel que es passava per anar a l'església vella que es trobava a l'antic Bagà, al lloc de Sant Sebastià. Encara es manté el camí empedrat del que bona part encara deu ser d'època medieval.

Bibliografia

AA.VV. (1985). Catalunya Romànica. Vol. XII El Berguedà. Fundació Enciclopèdia Catalana. SERRA VILARÓ, J. (1930). Baronies de Pinós i Mataplana. Investigació als seus arxius. 3 vols. Reedició de 1989 del Centre d'Estudis Baganesos. VILADÈS, R. (1996). Les muralles de Bagà. Llibres de l'Àmbit, nº 8. Àmbit de Recerques del Berguedà.

